

Wpłynęło do Biura Rady
Powiatu Wrocławskiego
w dniu 29.05.2025r.
podpis.....

Zarząd Powiatu Wrocławskiego
zaakceptował i skierował
do Biura Rady Powiatu Wrocławskiego
w dniu 28-05-2025

Projekt

z dnia 23 maja 2025 r.

Zatwierdzony przez

PRZEWODNICZĄCY ZARZĄDU

Włodzimierz Chlebosz

**UCHWAŁA NR
RADY POWIATU WROCŁAWSKIEGO**

z dnia 2025 r.

**w sprawie przyjęcia Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej
i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2025 – 2030**

Na podstawie art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2024 r. poz. 107 ze zm.) i art. 6 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1673) Rada Powiatu Wrocławskiego uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się do realizacji Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2025 – 2030, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Wrocławskiego.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

§ 4. Traci moc Uchwała Nr XXI/227/21 Rady Powiatu Wrocławskiego z dnia 29 września 2021 r. w sprawie przyjęcia Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie Wrocławskim na lata 2021 – 2026.

Aleksandra Kuźmijczuk - Martowicz

adwokat

Główny specjalista
-pedagog

Marta Waniszewska

Zarząd Powiatu Wrocławskiego
zaakceptował i skierował
do Biura Rady Powiatu Wrocławskiego
w dniu 28-05-2025

UZASADNIENIE DO UCHWAŁY

w sprawie przyjęcia Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony
Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2025 - 2030

PRZEWODNICZĄCY ZARZĄDU

Włodzimierz Chlebosz

Obowiązek opracowania i realizacji powiatowych programów przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej wynika z ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1673). W Powiecie Wrocławskim obowiązuje Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie Wrocławskim na lata 2021 – 2026 przyjęty Uchwałą Nr XXI/227/21 Rady Powiatu z dnia 29 września 2021 r.

Ustawą z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 535), zmieniono m.in. brzmienie art. 6 ust. 3 ww. ustawy zobowiązując powiaty do opracowania i realizacji powiatowych programów przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej. Niniejszy Program został zaktualizowany do obowiązujących przepisów prawa, zawiera również wyniki przeprowadzonej diagnozy problemu przemocy domowej w Powiecie Wrocławskim.

W związku z powyższym, podjęcie uchwały jest zasadne.

DYREKTOR
Arleta Szmigieliska

Wrocław, dnia 28.05.2025r.

Załącznik do Uchwały Nr
Rady Powiatu Wrocławskiego
z dnia

Powiatowy Program
Przeciwdziałania Przemocy Domowej
i Ochrony Osób Doznających
Przemocy Domowej
na lata 2025-2030

Wrocław 2025

Spis treści

WSTĘP	3
ROZDZIAŁ I – PODSTAWY PRAWNE	5
ROZDZIAŁ II – ANALIZA ZJAWISKA PRZEMOCY DOMOWEJ W POWIECIE WROCŁAWSKIM	5
II.1 WPROWADZENIE	5
II.2 STATYSTYKA DOTYCZĄCA PRZEMOCY DOMOWEJ	6
II.3 DIAGNOZA ZJAWISKA PRZEMOCY DOMOWEJ – WNIOSKI I REKOMENDACJE	9
II.4 ZASOBY INSTYTUCJONALNE	13
ROZDZIAŁ III – ADRESACI PROGRAMU	13
ROZDZIAŁ IV – CEL GŁÓWNY ORAZ CELE STRATEGICZNE PROGRAMU	14
IV.1 CEL GŁÓWNY	14
IV.2 CELE STRATEGICZNE PROGRAMU.....	14
ROZDZIAŁ V – REALIZACJA PROGRAMU, FINANSOWANIE I MONITOROWANIE	17
ROZDZIAŁ VI – PROGNOZA ZMIAN	18
ZAKOŃCZENIE.....	18
SPIS TABEL.....	20

Wstęp

Zjawisko przemocy domowej jest definiowane przez art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r., poz. 1673). Należy zaznaczyć, że ustawa ta została gruntownie znowelizowana w 2023 r. (ustawa z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw), włącznie z samą nazwą tego aktu prawnego. Dotychczasowe pojęcie „przemocy w rodzinie” zostało zastąpione przez „przemoc domową”. Rozszerzono wykaz osób uprawnionych i zobowiązanych do wszczęcia procedury „Niebieskie Karty”, a także zakres zadań podmiotów, które tworzą cały system przeciwdziałania przemocy domowej. Wspomniana definicja przemocy domowej charakteryzuje ją jako: jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:

- a) narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
- b) naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,
- c) powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę,
- d) ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,
- e) istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Można wyróżnić kilka rodzajów przemocy:

- a) przemoc fizyczną, polegającą na użyciu siły fizycznej w celu wyrządzenia krzywdy drugiej osobie,
- b) przemoc psychiczną, która poprzez kontrolowanie, zastraszanie, poniżanie lub manipulowanie emocjami drugiej osoby,
- c) przemoc seksualną, obejmującą działania seksualne narzucane komuś wbrew jego woli,
- d) przemoc ekonomiczną, polegającą na kontrolowaniu finansów w sposób, który ogranicza wolność i zdolność do samodzielnego funkcjonowania drugiej osoby,
- e) zaniedbywanie, polegające na systematycznym niepodejmowaniu działań, które są niezbędne do zaspokojenia podstawowych potrzeb osoby zależnej, np. dziecka, osoby starszej czy osoby z niepełnosprawnością.

Osoby mogą być uwikłane w przemoc w trzech niezależnych lub mocno powiązanych, a nawet nakładających się rolach:

- osoby doznającej przemocy,
- osoby obserwującej przemoc,
- osoby stosującej przemoc.

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej wymienia następujące osoby doznające przemocy domowej:

- a) małżonek, także w przypadku gdy małżeństwo ustało lub zostało unieważnione, oraz jego wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków, wobec których jest stosowana przemoc domowa;
- b) wstępni i zstępni oraz ich małżonkowie, wobec których jest stosowana przemoc domowa;
- c) rodzeństwo oraz ich wstępni, zstępni i ich małżonkowie, wobec których jest stosowana przemoc domowa;
- d) osoby pozostające w stosunku przysposobienia i ich małżonkowie oraz ich wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie, wobec których jest stosowana przemoc domowa;
- e) osoby pozostające obecnie lub w przeszłości we wspólnym pożyciu oraz ich wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie, wobec których jest stosowana przemoc domowa;
- f) osoby wspólnie zamieszkujące i gospodarujące oraz ich wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie, wobec których jest stosowana przemoc domowa;
- g) osoby pozostające obecnie lub w przeszłości w trwałej relacji uczuciowej lub fizycznej niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania, wobec których jest stosowana przemoc domowa;
- h) małoletni, wobec których jest stosowana przemoc domowa.

Zgodnie ze wspomnianą ustawą o przeciwdziałaniu przemocy domowej (art. 6 ust. 3), do zadań własnych powiatu w zakresie przeciwdziałania przemocy należy w szczególności budowa powiatowego systemu przeciwdziałania przemocy domowej, w tym:

- 1. opracowanie i realizacja powiatowego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej;
- 2. opracowanie i realizacja programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową;
- 3. zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej miejsc w ośrodkach wsparcia;
- 4. zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej miejsc w ośrodkach interwencji kryzysowej.

Niniejszy Program dedykowany jest mieszkańcom Powiatu Wrocławskiego, w szczególności:

- 1. rodzinom i osobom dotkniętym zjawiskiem przemocy domowej;
- 2. rodzinom i osobom zagrożonym zjawiskiem przemocy domowej;
- 3. świadkom przemocy domowej;
- 4. osobom stosującym przemoc.

Rozdział I – Podstawy prawne

Podstawę prawną opracowania Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2025-2030 (dalej: Program) stanowi ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r., poz. 1673). Program uwzględnia treści zawarte w Rządowym Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024 – 2030 przyjętym Uchwałą nr 205 Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2023 r. (M.P. z 2023 r., poz. 1232).

Rozdział II – Analiza zjawiska przemocy domowej w Powiecie Wrocławskim

II.1 Wprowadzenie

Powiat Wrocławski to powiat obejmujący obszar wokół Wrocławia z siedzibą w tym mieście. W skład powiatu wchodzi gminy miejsko-wiejskie: Kąty Wrocławskie, Siechnice i Sobótka oraz gminy wiejskie: Czernica, Długołęka, Jordanów Śląski, Kobierzyce, Mietków i Żórawina. Powiat Wrocławski sąsiaduje z powiatami: Miasto Wrocław (miasto na prawach powiatu), dzierzoniowskim, świdnickim, średzkim, trzebnickim, oleśnickim, oławskim i strzelińskim.

Powiat Wrocławski w 2023 r. liczył 187 153 mieszkańców, z czego 49,1% stanowiły kobiety, a 50,9% - mężczyźni. Liczba ludności w powiecie w ostatnich latach notowała trend wzrostowy.

Tabela 1 Liczba ludności w Powiecie Wrocławskim w podziale na płeć w latach 2021-2023

	2021	2022	2023
Ogółem	178 857	182 778	187 153
Kobiety	87 838	89 724	91 839
Mężczyźni	91 019	93 054	95 314

Źródło: Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego.

W ramach analizy zjawiska przemocy w Powiecie Wrocławskim przedstawiono wybrane wnioski oraz rekomendacje z przeprowadzonych badań ankietowych, których efektem była Diagnoza problemu przemocy na terenie Powiatu Wrocławskiego. Kolejno, przedstawiono dane statystyczne dotyczące ujawnionych faktów przemocy domowej. Powyższe informacje uzupełniono o posiadane zasoby.

II.2 Statystyka dotycząca przemocy domowej

W 2023 r. 59 rodzinom w Powiecie Wrocławskim przyznano świadczenia z pomocy społecznej z powodu przemocy domowej – spadek o 23 w stosunku do 2021 r.

Tabela 2 Rodziny, którym przyznano świadczenia z pomocy społecznej z powodu przemocy domowej w Powiecie Wrocławskim w latach 2021-2023

	2021	2022	2023
Rodziny, którym przyznano świadczenia z pomocy społecznej z powodu przemocy domowej	82	66	59

Źródło: Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego.

W 2023 r. 252 interwencje Policji w Powiecie Wrocławskim zakończyły się wszczęciem procedury „Niebieskie Karty”. Dla porównania rok wcześniej były to 342 interwencje.

Tabela 3 Liczba interwencji domowych zakończonych wszczęciem procedury „Niebieskie Karty” w poszczególnych gminach Powiatu Wrocławskiego w 2023 r.

Gmina	Liczba interwencji domowych zakończonych wszczęciem procedury „Niebieskie Karty”
Czernica	24
Długołęka	78
Jordanów Śląski	8
Kąty Wrocławskie	14
Kobierzyce	29
Mietków	8
Siechnice	27
Sobótka	34
Żórawina	30
OGÓŁEM	252

Źródło: Wydział Prewencji i Patrolowy KMP we Wrocławiu.

Wobec 353 osób w Powiecie Wrocławskim w 2023 r. istniało podejrzenie, że doświadczali przemocy domowej. 72,5% z tych osób stanowiły kobiety, a 19,3% - dzieci. Dla porównania w 2022 r. takie podejrzenie dotyczyło 380 osób. Najwięcej osób, co do których podejrzewano doznawanie przemocy domowej odnotowano w Gminie Długołęka (100), a następnie Siechnice (49), Czernica (41) i Kąty Wrocławskie (41).

Tabela 4 Liczba osób, co do których istniało podejrzenie, że były dotknięte przemocą w poszczególnych gminach Powiatu Wrocławskiego w 2023 r.

Gmina	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni	Dzieci
Czernica	41	24	3	14
Długołęka	100	66	10	24
Jordanów Śląski	8	8	0	0
Kąty Wrocławskie	41	28	4	9
Kobierzyce	30	25	1	4
Mietków	19	13	0	6
Siechnice	49	36	6	7
Sobótka	34	34	0	0
Żórawina	31	22	5	4
OGÓŁEM	353	256	29	68

Źródło: Wydział Prewencji i Patrolowy KMP we Wrocławiu.

Wobec 255 osób w Powiecie Wrocławskim w 2023 r. istniało podejrzenie, że stosowały przemoc domową. 87,8% z tych osób stanowili mężczyźni. Dla porównania w 2022 r. takie podejrzenie dotyczyło 335 osób. Najwięcej osób, co do których podejrzewano stosowanie przemocy domowej odnotowano w Gminie Długołęka (80), a następnie Sobótka (34), Żórawina (30) i Kobierzyce (29).

Tabela 5 Liczba osób, co do których istniało podejrzenie, że stosowały przemoc domową w poszczególnych gminach Powiatu Wrocławskiego w 2023 r.

Gmina	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni	Dzieci
Czernica	24	5	19	0
Długołęka	80	11	69	0
Jordanów Śląski	8	0	8	0
Kąty Wrocławskie	14	1	13	0
Kobierzyce	29	1	27	1
Mietków	8	0	8	0
Siechnice	28	6	22	0
Sobótka	34	0	34	0
Żórawina	30	6	24	0
OGÓŁEM	255	30	224	1

Źródło: Wydział Prewencji i Patrolowy KMP we Wrocławiu.

Poniżej – informacja na temat spraw prowadzonych w związku z podejrzeniem przestępstwa polegającego na znęcaniu się, czyli z art. 207 kodeksu karnego w Powiecie Wrocławskim.

Tabela 6 Liczba spraw w związku z przestępstwem z art. 207 k.k. w Powiecie Wrocławskim w latach 2022 - 2023

	2022	2023
Liczba wszczętym postępowań	89	80
Postępowania zakończone aktem oskarżenia	19	11
Przestępstwa stwierdzone	26	21
Przestępstwa wykryte	26	19

Źródło: Wydział Prewencji i Patrolowy KMP we Wrocławiu.

Warto pamiętać, że pewna część problemu przemocy domowej nie znajduje odzwierciedlenia w statystykach, gdyż nie wszystkie osoby doświadczające przemocy sięgają po wsparcie. Problem przemocy domowej nadal bywa trudny do zauważenia (zwłaszcza w przypadku przemocy psychicznej), a wielu świadków nie reaguje na sygnały wskazujące na przemoc domową, nawet jeśli je dostrzegają. Stąd istotnym elementem diagnozy są wcześniej zaprezentowane wnioski z badania ankietowego, rozszerzające ogląd omawianego zagadnienia.

II.3 Diagnoza zjawiska przemocy domowej – wnioski i rekomendacje

Diagnoza problemu przemocy została przeprowadzona wśród mieszkańców Powiatu Wrocławskiego w 2024 r. W badaniu łącznie udział wzięło 1 678 osób (1 653 dorosłych mieszkańców oraz 25 pracowników instytucji pomocowych).

Wnioski z badania dorosłych mieszkańców

1. Alkoholizm jako główny problem społeczny i przyczyna przemocy

Mieszkańcy powiatu jednoznacznie wskazali alkoholizm jako kluczowy problem społeczny, zarówno w kontekście przemocy domowej, jak i społecznej. Aż 90,97% respondentów uznało alkoholizm za istotny problem, wymagający interwencji. Co więcej, spożywanie alkoholu przez dzieci i młodzież wywołało jeszcze większe zaniepokojenie – 95,70% respondentów uznało to za kluczowy problem, wskazując na potrzebę wzmocnienia działań prewencyjnych i edukacyjnych skierowanych do młodych ludzi. Nadużywanie alkoholu jest także postrzegane jako główna przyczyna przemocy (92,75% respondentów), co potwierdza, że istnieje ścisły związek między uzależnieniami a agresywnymi zachowaniami w środowisku domowym i publicznym. Warto zauważyć, że problem ten ma swoje odzwierciedlenie także w postrzeganiu grup ryzyka – aż 90,42% badanych uważa, że rodziny z problemem alkoholowym są najbardziej zagrożone przemocą domową.

2. Przemoc w środowisku szkolnym i domowym jako kluczowe wyzwania społeczne

Przemoc szkolna została uznana za istotny problem przez 83,91% respondentów, co wskazuje na potrzebę wzmocnionych działań w zakresie przeciwdziałania agresji wśród dzieci i młodzieży. Jeszcze większe obawy budzi przemoc domowa, która została uznana za problem przez 95,09% mieszkańców. Dodatkowo ponad połowa respondentów (54,24%) wskazała, że przemoc domowa występuje w ich otoczeniu, co świadczy o powszechności tego zjawiska i o konieczności wzmocnienia systemu wsparcia dla osób zagrożonych przemocą.

3. Przemoc psychiczna jako najbardziej rozpowszechniona forma przemocy

Analiza doświadczeń respondentów wskazuje, że przemoc psychiczna jest najbardziej powszechną formą przemocy w powiecie. Aż 84,62% osób, które doświadczyły przemocy,

wskazało na przemoc psychiczną, obejmującą wyzywanie, poniżanie, kontrolowanie i inne formy emocjonalnego nadużycia. Na drugim miejscu znalazła się przemoc fizyczna (60,26% respondentów), co wskazuje na to, że bezpośrednia agresja jest nadal poważnym problemem społecznym. Mniejszy, lecz istotny odsetek badanych (19,80%) wskazał na zaniedbanie jako formę przemocy, co sugeruje, że brak troski i nieodpowiednia opieka są także niemałymi wyzwaniami.

4. Niskie wykorzystanie instytucji pomocowych przez osoby doświadczające przemocy

Wyniki badania wskazują, że znaczna część respondentów, którzy doświadczyli przemocy, nie korzystała z żadnej pomocy zewnętrznej (50,43%). Często osoby te radziły sobie samodzielnie (30,91%), co może sugerować brak zaufania do instytucji lub brak wiedzy na temat dostępnych form wsparcia. Najczęściej wybieraną formą pomocy była interwencja Policji lub Straży Miejskiej (28,92% respondentów), co sugeruje, że w przypadkach eskalacji przemocy mieszkańcy decydują się na zgłaszanie sprawy organom ścigania.

5. Mężczyźni - osoby najczęściej wskazywane jako dopuszczające się przemocy

91,96% respondentów uznało mężczyzn za najczęściej stosujących przemoc domową, co odzwierciedla powszechnie przyjęty obraz osób stosujących przemoc w relacjach rodzinnych. Jednak rosnący problem agresji ze strony młodych ludzi został również uwzględniony przez badanych – 47,34% respondentów wskazało dzieci i młodzież jako osoby stosujące przemoc.

6. Kobiety - osoby wskazywane jako najczęściej dotknięte przemocą domową

Zgodnie z odpowiedziami respondentów, najczęściej osobami doznającymi przemocy domowej są kobiety (80,52%), co jest zgodne z ogólnymi tendencjami w Polsce. Dzieci i młodzież są drugą grupą najbardziej narażoną na przemoc (24,58%), co wskazuje na konieczność skoncentrowania działań pomocowych na ochronie najbardziej bezbronnych członków społeczeństwa.

7. Niedostateczna skuteczność instytucji pomocowych

Większość respondentów (69,52%) wskazała, że ocena instytucji pomocowych ich nie dotyczy, co sugeruje, że duża część osób doznających przemocy nie korzysta z takich form wsparcia. Spośród osób, które skorzystały z pomocy, jedynie 2,99% oceniło działalność instytucji bardzo dobrze, a 6,98% – dobrze. Negatywna ocena (10,82%) wskazuje, że istnieje potrzeba poprawy efektywności działań instytucji pomocowych oraz lepszego dostosowania oferowanego wsparcia do potrzeb osób doznających przemocy.

Wnioski z badania pracowników instytucji pomocowych Powiatu Wrocławskiego

1. Główne problemy społeczne to niezaradność życiowa oraz bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i alkoholizm

Ankietowani wskazali, że głównymi przyczynami problemów społecznych są niezaradność życiowa (56%) oraz bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i alkoholizm (48%). Ubóstwo (24%), niepełnosprawność, oraz przemoc domowa (20%) są również istotnymi czynnikami, przy czym mniejsze znaczenie przypisano takim zjawiskom jak bezdomność (12%) oraz narkomania (16%).

2. Skala przemocy domowej jest zauważalna przez większość badanych

68% ankietowanych pracowników instytucji pomocowych zauważa problem przemocy domowej na obszarze ich pracy. Przemoc psychiczna i fizyczna to najczęściej wskazywane formy przemocy, a znaczący odsetek respondentów wymienia także zaniedbanie (23,53%) oraz cyberprzemoc (17,65%).

3. Najbardziej narażone na przemoc są kobiety

Przemoc najczęściej dotyka kobiety (82,35%), ale także nieletnich (64,71%) i osoby starsze (17,65%). Respondenci wskazują, że osoby stosujące przemoc to głównie osoby uzależnione (88,24%) oraz recydywiści (35,29%).

4. Wzrost przemocy domowej wobec dzieci

Problem przemocy wobec dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową wykazuje tendencję wzrostową (40%), a znaczna liczba badanych (44%) uznaje skalę tego zjawiska za trudną do jednoznacznej oceny. Nadużywanie alkoholu (87,5%) i wzorce wyniesione z domu rodzinnego (54,17%) to główne przyczyny przemocy wobec dzieci.

5. Przemoc psychiczna jest najczęstszą formą przemocy stosowaną wobec dzieci

Najczęściej doświadczanymi formami przemocy przez dzieci są przemoc psychiczna (83,33%) oraz fizyczna (75%). Zaniedbanie również stanowi istotny problem, co wskazało 54,17% badanych, a przemoc ekonomiczna dotyka dzieci w 25% przypadków.

6. Rozpoznawanie przemocy

Przemoc domową wobec dzieci najczęściej diagnozuje się na Policji (58,33%), w placówkach oświatowych (54,17%) oraz ośrodkach pomocy społecznej (45,83%).

7. Główne przyczyny przemocy domowej to brak umiejętności wychowawczych i poczucie bezkarności

Brak umiejętności wychowawczych (72%) oraz poczucie bezkarności (64%) to najczęściej wskazywane czynniki sprzyjające przemocy domowej. Na postępowanie osób stosujących przemoc mogą wpływać także cechy charakteru (52%) oraz niski status społeczny i materialny (44%).

8. Trudności w ocenie skuteczności działań wobec osób stosujących przemoc

44% badanych nie ma wyraźnej opinii na temat skuteczności działań podjętych wobec osób stosujących przemoc. 24% uznało, że działania te raczej nie są wystarczające, a 16% stwierdziło zdecydowanie, że są one niewystarczające. Programy korekcyjno-edukacyjne oraz programy psychologiczno-terapeutyczne dla osób stosujących przemoc domową są oceniane przez część badanych jako wartościowe, choć tylko 24% uznało je za raczej skuteczne.

9. Brak motywacji jako główny powód rezygnacji z programów korekcyjnych

Głównymi przyczynami rezygnacji z programów korekcyjnych są brak motywacji (52%) i alkoholizm (40%). Inne czynniki to brak zaangażowania uczestników oraz kolidujące terminy spotkań.

Rekomendacje

W kontekście wyników przeprowadzonej diagnozy rekomenduje się:

- realizację kampanii społecznych, które będą unaoczniać problem przemocy domowej, w szczególności trudnej do uchwycenia i udowodnienia przemocy psychicznej, która stanowi dużą część zjawiska przemocy domowej w powiecie;
- rozpowszechnienie informacji o możliwościach uzyskania wsparcia w dostępnych instytucjach pomocowych przez osoby doznające przemocy domowej;
- stałą pracę nad poprawą skuteczności działań realizowanych przez podmioty wspierające osoby doznające przemocy domowej, jak i osoby stosujące przemoc;
- aktywną współpracę z podmiotami diagnozującymi przemoc domową i pracującymi z rodzinami doświadczającymi przemocy, w szczególności z Policją, gminnymi ośrodkami pomocy społecznej, placówkami oświatowymi, a także organizacjami pozarządowymi;
- prowadzenie programów skierowanych do osób stosujących przemoc domową, mających na celu trwałą eliminację niekorzystnych zachowań.

II.4 Zasoby instytucjonalne

Zasoby instytucjonalne obejmujące działaniem Powiat Wrocławski – podmioty świadczące pomoc w zapobieganiu i przeciwdziałaniu przemocy domowej to:

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie we Wrocławiu,
- Dyżurny Punkt Konsultacyjny dla Ofiar Przemocy w Rodzinie (w ramach PCPR we Wrocławiu),
- Zespoły Interdyscyplinarne w Gminach Powiatu Wrocławskiego,
- ośrodki pomocy społecznej w Gminach Powiatu Wrocławskiego,
- punkty konsultacyjne w Gminach Powiatu Wrocławskiego,
- Komenda Miejska Policji we Wrocławiu, Komisariaty Policji w Kątach Wrocławskich, Siechnicach, Sobótce, Długołęce i Kobierzycach oraz Posterunki Policji w Kamieńcu Wrocławskim i Żórawinie,
- Sądy Rejonowe: dla Wrocławia-Krzyków we Wrocławiu oraz w Oleśnicy, w Oławie, w Strzelinie i w Środzie Śląskiej,
- Zespoły Kuratorskiej Służby Sądowej (przy Sądach Rejonowych),
- Prokuratury Rejonowe: dla Wrocławia Krzyki – Zachód oraz w Oleśnicy, w Oławie, w Strzelinie i w Środzie Śląskiej,
- placówki oświatowe,
- Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej we Wrocławiu,
- placówki ochrony zdrowia,
- organizacje pozarządowe i kościelne.

Dodatkowo, należy wskazać na instytucje znajdujące się poza Powiatem Wrocławskim i Wrocławiem, a stanowiące wsparcie w realizacji działań wynikających z niniejszego Programu:

- Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Wałbrzychu,
- Ośrodek Wsparcia w Pobiednej,
- Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Smolniku.

Rozdział III – Adresaci Programu

Adresatami Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2025-2030 są:

- rodziny i osoby zagrożone zjawiskiem przemocy domowej,
- osoby doznające przemocy domowej,
- osoby stosujące przemoc domową,
- społeczność lokalna,
- przedstawiciele instytucji i służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy.

Rozdział IV – Cel główny oraz cele strategiczne Programu

IV.1 Cel główny

Cel główny Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2025-2030 to:

Skuteczne przeciwdziałanie przemocy domowej w Powiecie Wrocławskim poprzez kompleksowe działania profilaktyczne, edukacyjne i informacyjne, efektywne oddziaływanie na osoby stosujące przemoc oraz zapewnienie wysokich kompetencji kadr zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy domowej

IV.2 Cele strategiczne Programu

Cele strategiczne określone w niniejszym Programie wynikają z przeprowadzonej diagnozy skali zjawiska problemu przemocy domowej, jak również stanowią swego rodzaju kontynuację dotychczas podejmowanych działań (z uwzględnieniem zmian oraz koniecznością pogłębienia realizowanych zadań).

Cel strategiczny 1.	
Skuteczne przeciwdziałanie przemocy domowej poprzez działania profilaktyczne, informacyjne i edukacyjne	
Działania: • Kampanie społeczne dotyczące przemocy domowej – jej przyczyn, mechanizmów, konsekwencji, a także kampanii promujących pozytywne wzorce wychowania i służące przeciwdziałaniu przemocy domowej • Sporządzanie diagnozy zjawiska przemocy w Powiecie Wrocławskim • Tworzenie i wdrażanie programów profilaktycznych mających na celu zapewnienie specjalistycznej pomocy, w szczególności poprzez promowanie oraz wprowadzanie właściwych metod wychowawczych wobec dzieci doznających przemocy domowej • Upowszechnianie informacji w zakresie możliwości i form uzyskania pomocy,	Wykonawca/koordynator: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie we Wrocławiu Wsparcie/współpraca: ośrodki pomocy społecznej w gminach Policja placówki oświatowe placówki ochrony zdrowia organizacje pozarządowe

w szczególności medycznej, psychologicznej, pedagogicznej, prawnej, socjalnej, zawodowej i rodzinnej	
Termin realizacji: 2025-2030 (działanie ciągłe)	
Wskaźniki: • liczba kampanii informacyjno-edukacyjnych • liczba diagnoz zjawiska przemocy domowej • liczba programów profilaktycznych • liczba rozpowszechnionych materiałów informacyjnych	

Cel strategiczny 2.	
Zapewnianie efektywnego wsparcia osobom doznającym przemocy domowej	
Działania: • Zwiększenie dostępności do pomocy specjalistycznej m.in. poprzez działalność Dyżurnego Punktu Konsultacyjnego dla Ofiar Przemocy Domowej • Tworzenie i wdrażanie działań edukacyjnych, indywidualnych i/lub grupowych, skierowanych do osób doświadczających przemocy domowej • Realizacja programów terapeutycznych i pomocy psychologicznej, pedagogicznej, prawnej, socjalnej, rodzinnej dla osób doznających przemocy domowej • Monitorowanie pomocy udzielanej osobom doznającym przemocy domowej • Zapewnianie mieszkańcom powiatu miejsc w ośrodkach wsparcia dla osób doznających przemocy domowej oraz w ośrodkach interwencji kryzysowej • Zapewnienie ochrony dzieciom w trybie art. 12a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej	Wykonawca/koordynator: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie we Wrocławiu Wsparcie/współpraca: ośrodki pomocy społecznej w gminach organizacje pozarządowe placówki oświatowe placówki wspierające osoby doznające przemocy domowej w innych powiatach

• Upowszechnianie informacji o możliwościach uzyskania wsparcia w problemie przemocy domowej	
Termin realizacji: 2025-2030 (działanie ciągłe)	
Wskaźniki: • liczba osób korzystających z oferowanego wsparcia dedykowanego osobom doznającym przemocy domowej • liczba miejsc w specjalistycznych placówkach dla osób doznających przemocy domowej • liczba osób doznających przemocy domowej, objętych procedurą „Niebieskie Karty” • liczba wszczętych procedur „Niebieskie Karty”	

Cel strategiczny 3.	
Efektywne oddziaływanie na osoby stosujące przemoc domową	
Działania: • Realizowanie programów korekcyjno - edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową • Monitorowanie efektów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych • Realizowanie programów psychologiczno - terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową • Badanie skuteczności programów psychologiczno-terapeutycznych • Poradnictwo i edukacja dla osób stosujących przemoc domową • Ewidencjonowanie organizacji pozarządowych, instytucji rządowych i samorządowych, które oferują wsparcie dla osób stosujących przemoc domową, ze szczególnym uwzględnieniem realizacji programów korekcyjno-edukacyjnych	Wykonawca/koordynator: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie we Wrocławiu Wsparcie/współpraca: ośrodki pomocy społecznej w gminach organizacje pozarządowe
Termin realizacji: 2025-2030 (działanie ciągłe)	

Wskaźniki:

- liczba osób stosujących przemoc domową, objętych procedurą „Niebieskie Karty”
- liczba postępowań przygotowawczych w związku z podejrzeniem występowania przemocy domowej
- liczba osób realizujących programy oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych
- liczba osób realizujących programy psychologiczno-terapeutyczne

Cel strategiczny 4.

Wysoka jakość systemu przeciwdziałania przemocy domowej

Działania:

- Szkolenia kadr realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej
- Realizacja wsparcia dla osób pracujących bezpośrednio z osobami doświadczającymi przemocy domowej oraz osobami ją stosującymi, obejmującego między innymi superwizję, coaching, doradztwo oraz grupy wsparcia

Wykonawca/koordynator:

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie we Wrocławiu

Wsparcie/współpraca:

ośrodki pomocy społecznej w gminach

placówki oświatowe

organizacje pozarządowe

Termin realizacji: 2025-2030 (działanie ciągłe)

Wskaźniki:

- liczba osób realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej podnoszących swoje kompetencje

Rozdział V – Realizacja Programu, finansowanie i monitorowanie

Sprawne funkcjonowanie powiatowego systemu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doświadczających przemocy domowej zakłada przede wszystkim koordynację i spójność działań, w tym sprawny i płynny przepływ informacji między partnerami – jednostkami pomocy społecznej, ochrony zdrowia, wymiaru sprawiedliwości, policją,

instytucjami oświaty, kultury, sportu, organizacjami pozarządowymi i innymi zajmującymi się przemocą domową.

Pełna realizacja wyznaczonych celów jest zatem uzależniona od stopnia zaangażowania tych podmiotów w stworzeniu systemu umożliwiającego rodzinie uzyskanie specjalistycznego wsparcia i niezbędnej pomocy, by sama stawiała się niezależna, wydolna i zaradna.

Program realizowany będzie w latach 2025 – 2030.

Źródłem finansowania zadań zawartych w niniejszym Programie będą: środki własne Powiatu Wrocławskiego, środki z budżetu państwa, a także środki zewnętrzne z innych źródeł.

Monitorowanie Programu będzie realizowane w ramach corocznego sprawozdania z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie we Wrocławiu w oparciu o zgromadzone dane, w szczególności odnośnie wskaźników realizacji poszczególnych celów strategicznych.

Rozdział VI – Prognoza zmian

W związku z przedstawionym celem głównym, a także celami szczegółowymi, zakłada się, iż realizacja Programu w latach 2025-2030 przyczyni się do:

- a) ograniczenia występowania przemocy domowej w lokalnej społeczności,
- b) zwiększenia świadomości mieszkańców na temat przyczyn, konsekwencji oraz charakterystyki zjawiska przemocy domowej,
- c) usprawnienia systemu wsparcia dla osób i rodzin doświadczających przemocy domowej,
- d) zapewnienia skutecznych mechanizmów ochrony dla osób narażonych na przemoc domową,
- e) poszerzenia wiedzy mieszkańców o dostępnych formach pomocy w sytuacjach związanych z przemocą domową,
- f) wzmocnienia współpracy między społecznością lokalną a instytucjami publicznymi w działaniach zapobiegających przemocy domowej,
- g) opracowania efektywnego modelu wsparcia dla osób i rodzin zmagających się z problemem przemocy domowej.

Zakończenie

Przemoc domowa nie powinna nigdy mieć miejsca, a rodzina powinna zapewniać bezpieczeństwo i warunki sprzyjające harmonijnemu rozwojowi wszystkim jej członkom. Jednoznacznie odnosi się do tego faktu również polskie prawo, uznając przemoc domową za przestępstwo. Nikt nie ma prawa naruszać praw i dóbr osobistych drugiego człowieka,

powodować jego bólu i cierpienia. W sposób szczególny to sformułowanie odnosi się do osób bliskich (członków rodziny). Mając świadomość faktu, że zapewne przemoc domowa nigdy całkowicie nie zniknie, należy podejmować systematyczne i skoordynowane działania mające na celu zmniejszenie skali tego zjawiska. Opracowany Program przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej pozwoli na dążenie do osiągnięcia tegoż celu.

Osiągnięcie zawartych w Programie celów strategicznych możliwe będzie przy dobrej i sprawnej współpracy podmiotów działających na rzecz osób i rodzin zagrożonych i doświadczających przemocy domowej.

Niniejszy Program nie jest dokumentem zamkniętym, i jako taki może podlegać przyszłym modyfikacjom, w zależności od pojawiających się nowych danych, potrzeb i możliwości.

DYREKTOR
Arleta Szmigielska

Spis tabel

Tabela 1 Liczba ludności w Powiecie Wrocławskim w podziale na płeć w latach 2021-2023...	5
Tabela 2 Rodziny, którym przyznano świadczenia z pomocy społecznej z powodu przemocy domowej w Powiecie Wrocławskim w latach 2021-2023	6
Tabela 3 Liczba interwencji domowych zakończonych wszczęciem procedury „Niebieskie Karty” w poszczególnych gminach Powiatu Wrocławskiego w 2023 r.....	6
Tabela 4 Liczba osób, co do których istniało podejrzenie, że były dotknięte przemocą w poszczególnych gminach Powiatu Wrocławskiego w 2023 r.....	7
Tabela 5 Liczba osób, co do których istniało podejrzenie, że stosowały przemoc domową w poszczególnych gminach Powiatu Wrocławskiego w 2023 r.....	8
Tabela 6 Liczba spraw w związku z przestępstwem z art. 207 k.k. w Powiecie Wrocławskim w latach 2022 - 2023.....	8